

La Manilla

Fogars de la Selva

Ubicació

Lloc/Adreça: Can Romaguera
Emplaçament Veïnat de Can Roca
Alçada: 257

Coordenades:

Latitud: 41.69395
Longitud: 2.59205
UTM Est (X): 466053
UTM Nord (Y): 4615877

Classificació

Número de fitxa 08082 - 193
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Cultural
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Can Romeguera](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 01/03/2022 - 14:31

Descripció

Segons la tradició oral recollida per Jaume Fugarolas i Josep Vilà (2007), ens conta que un home que vivia a Can Romeguera de Ramió, baixava els diumenges a fer la manilla a Can Barba, prop de l'estació de Breda. La casella d'en Barba, situada tocant la via del tren davant de Sant Jaume de Gaserans, feia de taverna i la gent també hi podia anar a berenar. Un diumenge, aquest home va guanyar molts diners després de jugar tota la tarda.

Dos companys seus de taula, els quals havien perdut les partides jugades, li van agafar enveja i entre l'ambició dels diners i l'ànim rancorós de revenja van planejar d'atracar-lo en el camí de tornada a casa seva. Van convenir que podrien actuar tranquils perquè enmig de la foscor de la nit no els podria reconèixer i, a més, essent un bosquerol que no havia vist mai el món per un forat, van calcular que s'espantaria molt i els donaria tots els diners que portava.

A en Romeguera li agradava molt l'art de l'esgrima, afecció que li venia de quan feia el soldat. Com que no tenia sabre ni espasa, portava sempre un bastó amb el punt ben polit i cuidat a la mà, tant per recolzar-s'hi, tot i caminant, com per tenir companyia. Amb aquest bastó tot sovint feia demostracions d'esgrima als companys de feina al bosc i als amics. Així doncs, pujava de negra nit tornant cap a casa seva per un corriol pel mig del bosc, tal com feia sempre, pensant content en la sort de les partides d'aquella tarda.

De sobte, en un revolt li surten dos homes amb el tapaboques fins als ulls, una gorra amb la visera baixa al damunt del cap i empunyant dos grossos ganivets. Amb veu cavernosa li diuen: "Vinga, els diners o la vida". En Romeguera, agafat de sorpresa va pensar: "Totes dues coses són molt fotudes".

Després d'un moment d'esglai s'ho va agafar amb calma i va respondre: "Ja us ho dono tot". Es treu el tapaboques que portava a l'espatlla, el deixa a terra ben estirat i al damunt hi posa tots els diners: "Aquí els teniu, ja us ho podeu endur tot".

En el moment que els assaltants es van ajupir per recollir els diners i van deixar d'encarar-lo amb els ganivets, en Romeguera va manejar el bastó amb destresa i els va colpejar, deixant-los desarmats en un moment i sense entendre d'on venien aquelles bastonades tan precises i fortes.

Va continuar fent una exhibició d'esgrima, sense deixar de practicar cops encertats al cap que van deixar els atracadors a terra ben nafrats i bastonejats. Va agafar els diners i es va posar de nou el tapaboques i, tot i seguit, fugí corrent, camí enllà. Com que havia reconegut els assaltants i va pensar que podien ésser més colla, més endavant es va amagar i va esperar que es fes clar per continuar el camí i veure que no el tornaven a seguir. Arribà a casa seva sa i estalvi.

Observacions:

Joan Ventura i Clopés, del Molinot, va contar aquesta llegenda a Jaume Fugarolas i Josep Vilà, que la recolliren i publicaren (FUGAROLAS / VILÀ: 2007) i que es transcriu en aquesta fitxa.

Història

Des de molt antic, i fins a meitat del segle XX, l'única diversió que tenien els homes segons recopilen els autors (Fugarolas/Vilà, 2007) era la d'anar a jugar a cartes els diumenges a la tarda, cosa que acostumaven a fer a l'hostal o a la taverna del seu poble o d'algun poble veí. D'això se'n deia vulgarment, "anar a fer la manilla" o "anar a fer-la".

Per la majoria d'homes, s'hi jugaven un porró de vi o una botifarra amb un grup de coneguts, per a berenar i per passar la tarda. Fins i tot hi havia homes que només anaven a fer el got de vi i mirar com jugaven els

altres. Però també hi havia alguna colla de jugadors empedreïts, propensos a jugar-se quantitats més o menys respectables. Cadascú ja sabia amb quina colla jugar.

Bibliografia

FUGAROLAS i MASÓ, Jaume i VILÀ i CAMPS, Josep (2007). *Fogars de La selva, temps ha*. pàg. 499-500. Fogars de La Selva: Edició dels autors.

